

DOI: <https://doi.org/10.32782/2521-666X/2026-95-11>
УДК 336

Данік Н.В.

кандидат економічних наук, доцент,
Національний університет імені адмірала Макарова
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5821-6232>

Максютенко О.В.

аспірант кафедри економічної політики та безпеки,
Національний університет імені адмірала Макарова
ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-6076-8975>

Danik Nataliia, Maksyutenko Oleksandr

Admiral Makarov National University of Shipbuilding

ПОЛІТИКА МАКРОФІНАНСОВОЇ СТАБІЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ: УПРАВЛІННЯ ДИСБАЛАНСАМИ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ВІДНОВЛЕННЯ

MACROECONOMIC STABILIZATION POLICY IN UKRAINE: MANAGING IMBALANCES IN THE CONTEXT OF WAR AND RECOVERY

У статті досліджено проблему забезпечення макрофінансової стабільності України в умовах війни та післявоєнного відновлення. Проаналізовано динаміку основних макрофінансових показників: рівень інфляції, обмінний курс національної валюти, облікову ставку центрального банку, процентні ставки комерційних банків, обсяг кредитування економіки, показники державного бюджету, рівень бюджетного дефіциту та державного боргу, а також стан фінансового ринку. Встановлено наявність значних дисбалансів, зумовлених зростанням бюджетних видатків, збільшенням боргового навантаження, коливаннями валютного курсу та обмеженням кредитної активності. Окреслено ключові аспекти політики макрофінансової стабілізації в умовах високої економічної невизначеності, зокрема забезпечення ефективної взаємодії з міжнародними фінансовими партнерами.

Ключові слова: макрофінансова стабільність, фінансові дисбаланси, інфляція, державний борг, бюджетний дефіцит, валютний курс.

The article examines the problem of ensuring macrofinancial stability in Ukraine under the conditions of full-scale war and transformation processes associated with post-war economic recovery. The relevance of the topic is substantiated in view of the intensification of financial imbalances, the growing debt burden, inflationary risks, and the instability of financial flows, which significantly affect the functioning of the national economy. The study analyzes the dynamics of key macrofinancial indicators, including the inflation rate, exchange rate of the national currency, the central bank's policy rate, interest rates of commercial banks, the volume of lending, parameters of the state budget, the level of budget deficit and public debt, as well as the condition of the financial market. It is determined that the current state of the macrofinancial system is characterized by significant structural imbalances caused by both internal and external factors. Particular attention is paid to the analysis of the impact of wartime factors on the formation of macrofinancial instability, including the decline in economic activity, disruption of production and logistics chains, changes in the structure of public expenditures, and increased dependence on external sources of financing. It is established that under wartime conditions there is a transformation of state regulation instruments aimed at maintaining the liquidity of the financial system and ensuring its resilience. The article outlines the key aspects of macrofinancial stabilization policy, including ensuring fiscal sustainability through controlling the budget deficit and managing public debt; maintaining price and exchange rate stability through monetary policy instruments; restoring credit activity and the functioning of the banking sector; strengthening coordination between fiscal and monetary policy; and ensuring effective interaction between public institutions and international financial partners. It is proven that the effective implementation of macrofinancial stabilization policy requires a comprehensive approach that combines short-term stabilization measures with long-term structural reforms. The necessity of strengthening institutional capacity, developing the financial market, diversifying sources of financing, and integrating Ukraine into the global financial system as prerequisites for ensuring economic resilience and sustainable development is substantiated.

Keywords: macrofinancial stability, financial imbalances, fiscal policy, monetary policy, economic resilience, public regulation.

Постановка проблеми. У сучасних умовах повномасштабної війни економіка України функціонує під впливом безпрецедентних шоків, що призвели до суттєвого загострення макрофінансових дисбалансів. До ключових з них належать хронічний бюджетний дефіцит, зростання державного боргу, дисбаланси платіжного балансу, інфляційний тиск та структурні деформації фінансової системи. Значна частина видатків державного бюджету спрямовується на оборонні потреби, що, в умовах обмежених внутрішніх ресурсів, обумовлює залежність від зовнішнього фінансування. Водночас порушення виробничих ланцюгів, скорочення експорту та релокація бізнесу посилюють дисбаланси на валютному ринку. У цих умовах ефективна політика макрофінансової стабілізації стає критично важливим інструментом не лише для стримування кризових явищ, а й для формування передумов післявоєнного відновлення економіки. Проблема полягає у необхідності забезпечення балансу між короткостроковою стабілізацією та довгостроковими структурними трансформаціями.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз наукових джерел засвідчує, що проблема макрофінансової стабільності розглядається як комплексне явище, що формується під впливом взаємодії фіскальної, монетарної та фінансової політики держави. Зокрема, у праці Тропіної В. обґрунтовано теоретичні підходи до визначення сутності макрофінансової стабільності, а також запропоновано систему індикаторів для її оцінювання, що дозволяє комплексно аналізувати стан фінансової системи країни [1]. Важливу роль у забезпеченні макрофінансової стабільності відіграє діяльність центрального банку. Зокрема, матеріали Національного банку України свідчать про активне використання інструментів монетарної політики, спрямованих на стабілізацію валютного ринку, стримування інфляції та підтримання фінансової стійкості економіки в умовах воєнних викликів [2]. У дослідженні Захожай К. макрофінансова стабільність розглядається через призму бюджетної політики та фінансового регулювання, де ключову роль відіграє система макробюджетних показників як інструмент впливу держави на економічні процеси [3]. Висоцька І. акцентує увагу на проблемах забезпечення стійкості фінансової системи України, підкреслюючи важливість збалансованості фінансових потоків, ефективного функціонування фінансових інститутів та мінімізації внутрішніх і зовнішніх ризиків [4].

Таким чином, проаналізовані джерела свідчать про те, що макрофінансова стабільність є багатофакторною категорією, яка залежить від узгодженості державної політики, ефективності фінансових інститутів та здатності економіки адаптуватися до

зовнішніх шоків. Водночас недостатньо дослідженими залишаються питання управління макрофінансовими дисбалансами в умовах повномасштабної війни та післявоєнного відновлення, що зумовлює актуальність подальших досліджень у цьому напрямі.

Постановка завдання. Дослідити сучасний стан макрофінансової системи України, ідентифікувати основні джерела дисбалансів, а також визначити пріоритетні напрями державної політики, спрямовані на забезпечення економічної стійкості та відновлення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Макрофінансова стабільність як багатокомпонентне економічне явище формується в межах державної політики через систему взаємопов'язаних механізмів регулювання, що забезпечують узгоджену взаємодію суб'єктів фінансових відносин. Її сутність полягає у здатності фінансової системи зберігати рівновагу, ефективно функціонувати та протистояти внутрішнім і зовнішнім шокам. На практичному рівні механізм забезпечення макрофінансової стабільності реалізується через сукупність форм, методів та інструментів державного впливу, спрямованих на контроль за динамікою фінансових потоків, мінімізацію цінових диспропорцій, регулювання процесів впровадження фінансових інновацій, а також нагляд за діяльністю фінансових інститутів [1, с. 10].

Саме через ефективність цих інструментів визначається здатність держави своєчасно ідентифікувати та нейтралізувати фінансові дисбаланси, що набуває особливого значення в умовах підвищеної економічної нестабільності. Йдеться, зокрема, про можливість оперативного реагування на зміну макроекономічних параметрів, таких як інфляційні коливання, девальваційний тиск, зростання бюджетного дефіциту та погіршення платіжного балансу. Ефективне застосування інструментів фіскальної та монетарної політики дозволяє не лише локалізувати негативні тенденції, а й запобігти їх трансформації у системні фінансові кризи. Водночас важливим є не лише наявність відповідних інструментів, але й узгодженість їх використання, що передбачає координацію дій між органами державної влади, центральним банком та іншими регуляторами фінансового ринку. У сучасних умовах така координація має враховувати високий рівень невизначеності, зовнішні шоки та обмеженість ресурсів, що зумовлює необхідність переходу від реактивної до проактивної моделі управління макрофінансовими ризиками. Крім того, підвищення ефективності державного регулювання вимагає використання системи раннього попередження фінансових дисбалансів, що базується на моніторингу ключових макрофінансових індикаторів та прогнозуванні їх динаміки. Це дозволяє

формувані обґрунтовані управлінські рішення та мінімізувати ризики дестабілізації фінансової системи в умовах кризових трансформацій.

Сучасний етап розвитку економіки України характеризується суттєвими макрофінансовими дисбалансами, що мають як внутрішнє, так і зовнішнє походження. Одним із ключових викликів є значний дефіцит державного бюджету, який у період війни досяг критичних значень і фінансується переважно за рахунок міжнародної фінансової допомоги. Це створює ризики зростання боргового навантаження та підвищує залежність економіки від зовнішніх джерел фінансування. Насамперед, посилюється ризик боргової нестійкості, що проявляється у збільшенні частки державного боргу у ВВП та зростанні витрат на його обслуговування. За умов високої частки зовнішніх запозичень економіка стає вразливою до змін умов міжнародного фінансування, зокрема коливань процентних ставок, валютних курсів та графіків погашення зобов'язань. Це може призвести до формування боргових «піків» у майбутніх періодах та ускладнити реалізацію бюджетної політики.

Крім того, залежність від зовнішньої фінансової допомоги формує ризики втрати гнучкості у проведенні економічної політики, оскільки отримання ресурсів часто пов'язане з виконанням певних умов і зобов'язань. У разі затримки або скорочення обсягів міжнародної підтримки виникає загроза дефіциту ліквідності державних фінансів, що може спричинити касові розриви та необхідність екстрених заходів фінансування. Важливим є також валютний ризик, оскільки значна частина державного боргу номінована в іноземній валюті. Девальвація національної валюти автоматично збільшує боргове навантаження в національному вимірі та посилює тиск на бюджет. Паралельно з цим зростає ризик інфляційного тиску у разі використання емісійних джерел покриття дефіциту, що може негативно вплинути на макроекономічну стабільність.

Сукупність зазначених факторів формує системний ризик макрофінансової дестабілізації, який потребує посилення боргового менеджменту, диверсифікації джерел фінансування та підвищення ефективності використання залучених ресурсів.

Важливим фактором дестабілізації є також інфляційний тиск, спричинений як монетарними, так і немонетарними чинниками, зокрема порушенням логістичних ланцюгів, зростанням витрат виробництва та девальваційними очікуваннями. У цих умовах Національний банк України застосовує комплекс інструментів монетарної політики, включаючи процентні ставки, валютні інтервенції та регуляторні обмеження, що дозволяє частково стабілізувати валютний ринок і стримувати інфляційні процеси [2].

Значну роль у формуванні фінансових дисбалансів відіграє також стан платіжного балансу, який залежить від динаміки експорту, імпорту та обсягів міжнародної допомоги. Скорочення експортного потенціалу через руйнування інфраструктури та блокування логістичних маршрутів негативно впливає на валютні надходження, що посилює тиск на обмінний курс [3, с. 11]. Водночас приплив офіційного фінансування від міжнародних партнерів частково компенсує ці втрати та сприяє підтриманню макрофінансової стабільності.

У контексті післявоєнного відновлення особливого значення набуває необхідність структурних реформ, спрямованих на підвищення ефективності державних фінансів, розвиток фінансового сектору та стимулювання інвестиційної активності. Йдеться насамперед про трансформацію бюджетної системи, що передбачає підвищення прозорості та результативності державних видатків, запровадження середньострокового бюджетного планування, а також удосконалення механізмів контролю за використанням фінансових ресурсів. Важливим напрямом є також реформування податкової системи, спрямоване на розширення податкової бази, зменшення тіньового сектору економіки та створення стимулів для розвитку підприємницької діяльності. У цьому контексті особливої актуальності набуває цифровізація податкового адміністрування та впровадження сучасних фінансових технологій, що дозволяють підвищити ефективність збору доходів бюджету.

Розвиток фінансового сектору передбачає зміцнення банківської системи, підвищення її капіталізації, відновлення кредитування реального сектору економіки, а також розширення інструментів фінансового ринку. Зокрема, важливим є розвиток ринку капіталів, впровадження нових фінансових інструментів та активізація діяльності небанківських фінансових установ.

Окрему увагу слід приділити стимулюванню інвестиційної активності, що передбачає створення сприятливого інституційного середовища, гарантування захисту прав інвесторів, зниження регуляторних бар'єрів та розвиток державно-приватного партнерства. У післявоєнний період це має супроводжуватися реалізацією програм відновлення інфраструктури, підтримкою стратегічних галузей економіки та інтеграцією України у міжнародні виробничі та фінансові ланцюги.

Таким чином, структурні реформи мають носити комплексний характер і бути спрямованими не лише на подолання наслідків кризи, а й на формування нової моделі економічного розвитку, заснованої на принципах стійкості, інноваційності та інтеграції у глобальну економіку.

До ключових напрямів таких реформ належать:

- удосконалення податкової системи;
- підвищення прозорості бюджетного процесу;
- розвиток внутрішнього фінансового ринку;
- впровадження цифрових фінансових інструментів [4, с. 32].

Важливою умовою успішної стабілізації є також координація фіскальної та монетарної політики, що дозволяє забезпечити узгодженість економічних рішень та мінімізувати ризики виникнення нових дисбалансів [5]. На практиці така координація реалізується через узгодження цілей, інструментів і часових горизонтів політики уряду та центрального банку. Зокрема, фіскальна політика має формувати передбачувану траєкторію бюджетного дефіциту та державного боргу, що знижує тиск на грошово-кредитну сферу і дозволяє центральному банку проводити більш ефективну антиінфляційну політику без надмірного підвищення процентних ставок [6, с. 35].

Водночас монетарна політика, яку в Україні реалізує Національний банк України, через інструменти процентної ставки, валютних інтервенцій та регулювання ліквідності банківської системи має враховувати фіскальні ризики, зокрема обсяги бюджетного фінансування та структуру державного боргу [7]. Така взаємозалежність обумовлена тим, що значний дефіцит бюджету та потреба у його фінансуванні можуть створювати додатковий тиск на грошово-кредитну сферу, впливаючи на рівень інфляції, процентні ставки та динаміку валютного курсу.

Узгодженість монетарної та фіскальної політики досягається, зокрема, через обмеження прямого монетарного фінансування дефіциту бюджету, що дозволяє уникнути надмірної грошової емісії, інфляційного тиску та формування девальваційних очікувань. Водночас важливим є забезпечення передбачуваності бюджетної політики, що створює умови для більш ефективного застосування інструментів центрального банку та підвищує довіру економічних агентів до грошово-кредитної системи.

Крім того, ефективна монетарна політика передбачає постійний моніторинг фіскальних ризиків та їх інтеграцію у процес прийняття рішень щодо процентної політики та управління ліквідністю. У сучасних умовах це вимагає тісної координації між урядом і центральним банком, а також використання механізмів прогнозування макрофінансових показників для запобігання виникненню дисбалансів. Отже, збалансованість фіскальної та монетарної політики виступає ключовою передумовою підтримання макрофінансової стабільності, особливо в умовах підвищеної економічної невизначеності та зовнішніх шоків.

Крім того, важливим елементом координації є спільне формування макроекономічних прогно-

зів, регулярний обмін інформацією між урядом та центральним банком, а також узгодження стратегій реагування на кризові явища [8]. У воєнних умовах така взаємодія доповнюється залученням міжнародної фінансової допомоги, що потребує синхронізації фіскальних заходів із валютною та борговою політикою. Це означає, що обсяги, строки та умови надходження зовнішнього фінансування мають бути узгоджені з бюджетними потребами держави, графіками погашення державного боргу та параметрами валютного ринку. Зокрема, залучення значних обсягів зовнішніх ресурсів впливає на валютну ліквідність, що вимагає від центрального банку проведення відповідних валютних інтервенцій для запобігання надмірним коливанням обмінного курсу. Водночас боргова політика повинна враховувати структуру та вартість залучених ресурсів, забезпечуючи оптимальне співвідношення між внутрішніми та зовнішніми запозиченнями, а також мінімізацію валютних ризиків. Фіскальні рішення, зокрема щодо обсягів дефіциту бюджету та напрямів використання коштів, мають узгоджуватися з можливостями їх фінансування без створення додаткового інфляційного тиску чи боргової нестійкості. Синхронізація означає комплексне узгодження бюджетної, валютної та боргової політики з урахуванням параметрів міжнародної фінансової допомоги, що дозволяє забезпечити стабільність державних фінансів, уникнути дисбалансів на валютному ринку та знизити ризики боргового перевантаження економіки [9, с. 33]. Ефективна координація фіскальної та монетарної політики дозволяє зменшити проциклічність державних рішень, підвищити довіру економічних агентів та забезпечити стійкість фінансової системи навіть в умовах значних зовнішніх шоків [10].

Особливу увагу слід приділити формуванню політики економічної стійкості, яка передбачає диверсифікацію джерел фінансування, розвиток експортного потенціалу та інтеграцію України у світові фінансові ринки. Йдеться про перехід від моделі залежності від окремих зовнішніх джерел до збалансованої системи фінансування, що включає внутрішні запозичення, розвиток ринку капіталів, залучення прямих іноземних інвестицій, а також використання інструментів міжнародних фінансових організацій.

Важливим орієнтиром для формування такої політики є досвід країн, які пройшли етапи посткризового або післявоєнного відновлення. Зокрема, досвід Польща демонструє ефективність поєднання структурних реформ із активним залученням фінансових ресурсів Європейського Союзу. Завдяки впровадженню інституційних змін, розвитку фінансового сектору та підтримці експортоорієнтованих галузей Польща змогла забезпечити стійке економічне зростання та інтеграцію у європейські фінансові ринки [11].

Значний інтерес становить також досвід Південної Кореї, яка після фінансової кризи кінця 1990-х років реалізувала комплекс реформ, спрямованих на реструктуризацію банківської системи, розвиток корпоративного сектору та стимулювання експорту. Важливим елементом цієї політики стало підвищення прозорості фінансової системи та посилення державного регулювання, що дозволило зміцнити довіру інвесторів та забезпечити швидке відновлення економіки.

У контексті подолання наслідків боргових криз доцільно враховувати досвід Греції, яка в умовах жорстких фіскальних обмежень реалізувала політику бюджетної консолідації, реформування державного сектору та модернізації податкової системи. Хоча цей процес супроводжувався значними соціально-економічними труднощами, він дозволив стабілізувати державні фінанси та відновити доступ до міжнародних фінансових ринків.

Не менш показовим є досвід Ізраїлю, який в умовах постійних безпекових викликів сформував модель економічної стійкості, засновану на розвитку інноваційного сектору, диверсифікації економіки та активному залученні інвестицій. Поєднання високотехнологічного розвитку з ефективною макрофінансовою політикою дозволило забезпечити стабільність економіки навіть в умовах тривалих зовнішніх загроз.

Для України важливим є не механічне запозичення зазначеного досвіду, а його адаптація з урахуванням національних особливостей, інституційних можливостей та масштабів воєнних викликів. Зокрема, перспективними напрямками є розвиток експортно-орієнтованих галузей із високою доданою вартістю, розширення доступу до міжнародних фінансових ресурсів, створення сприятливого інвестиційного клімату та інтеграція у європейський фінансовий простір [12, с. 98].

Таким чином, формування політики економічної стійкості має базуватися на поєднанні внутрішніх реформ із використанням кращих міжнародних практик, що дозволить не лише подолати наслідки війни, але й закласти основу для довгострокового економічного зростання та підвищення конкурентоспроможності національної економіки [13, с. 75].

Висновки. Отже, політика макрофінансової стабілізації в Україні в умовах війни та післявоєнного

відновлення повинна бути комплексною, гнучкою та орієнтованою на довгострокову економічну стійкість. Ключовими напрямками її реалізації є забезпечення фіскальної дисципліни, ефективне управління державним боргом, підтримання цінової та валютної стабільності, а також проведення структурних реформ, спрямованих на розвиток фінансової системи. Важливим чинником успішної реалізації стабілізаційної політики є координація дій державних інституцій та міжнародних партнерів. На практиці така координація реалізується через узгодження умов, обсягів і графіків зовнішнього фінансування з бюджетними потребами держави, що дозволяє уникнути касових розривів та підтримувати ліквідність державних фінансів. Зокрема, співпраця з International Monetary Fund передбачає виконання визначених програмою структурних маяків, які спрямовані на посилення фіскальної дисципліни, підвищення прозорості бюджетного процесу та зміцнення інституційної спроможності держави. Водночас взаємодія з World Bank та іншими міжнародними фінансовими організаціями забезпечує фінансування відновлення інфраструктури, підтримку соціальних видатків та реалізацію інституційних реформ. Координація проявляється також у синхронізації боргової політики держави з умовами міжнародного кредитування, що дозволяє оптимізувати структуру державного боргу та знизити ризики боргової нестійкості. Важливим елементом є також узгодження валютної та макрофінансової політики з вимогами міжнародних партнерів, що сприяє підтриманню довіри інвесторів і стабільності валютного ринку. Крім того, координація передбачає регулярний моніторинг виконання зобов'язань, обмін аналітичною інформацією та спільну оцінку макро-економічних ризиків.

Таким чином, ефективна взаємодія державних інституцій з міжнародними партнерами дозволяє не лише забезпечити необхідний рівень фінансової підтримки в умовах війни, але й створює інституційні передумови для сталого економічного відновлення та інтеграції України у глобальну фінансову систему. У перспективі це дозволить не лише мінімізувати негативні наслідки фінансових дисбалансів, але й створити передумови для сталого економічного зростання України.

Список літератури:

1. Тропіна В. Макрофінансова стабільність: теоретичні підходи та емпіричний аналіз. *Науковий журнал «Світ фінансів»*. 2016. № 1. С. 7–15.
2. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/nbu-zafiksuvav-ofitsiyniy-kurs-grivni-do-dolara-ssha-na-novomu-rivni-ta-vjiv-nizku-dodatkovih-zahodiv-dlya-zbalansuvannya-valyutnogo-rinku-ta-pid-trimannya-stiykosti-ekonomiki-v-umovah-viyni>
3. Zakhzhay K. Macrobudget statistics as a financial regulation instrument under the conditions of decentralization. *Modernization of Public Finance: Current Issue and Challenges: Collection of Scientific Papers. International scientific conference, March 13, 2018. K.: Agrar Media, p. 11–12.*

4. Висоцька І. Проблеми забезпечення стабільності та стійкості фінансової системи України. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія економічна*. 2012. Випуск 2. С. 30–38.
5. НБУ підвищив ставку до 25%. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2022/06/2/687760/>
6. Захожай К., Жам О. Основні принципи і пріоритети макрофінансової стабілізації в контексті економічного розвитку держави. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 9. С. 34–39 URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/9_2019/8.pdf
7. Кабінет Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/minfin-niderlandi-nadadut-ukrayini-kredit-na-sumu-do-200-mln-yevro-na-pilgovih-umovah>
8. Опарін В. Фінансова система України (теоретико-методологічні аспекти): монографія. 2005. 240 с.
9. Хлівний В., Рудик Н. Основи розробки системи макрофінансових індикаторів. *Ринок цінних паперів*. 2013. № 7–8. С. 33–34.
10. Макрофінансова стабільність, потреби ЗСУ та підтримка людей. URL: https://lb.ua/economics/2022/08/08/525648_makrofinansova_stabilnist.html
11. Міжнародний валютний фонд. URL: <https://www.imf.org/ru/Home>
12. Сибірянська Ю., Сивульська Н., Захожай К. Макрофінансовий аналіз: збірник аналітичних завдань та кейсів. 2-ге видання. Київ : КНЕУ, 2018. 107 с.
13. Сущенко О. Сутність, принципи та пріоритети макрофінансової стабілізації України. *Фінанси України*. 2013. № 1. С. 75.

References:

1. Tropina V. (2016) Makrofinansova stabilnist: teoretychni pidkhody ta empirychnyi analiz [Macrofinancial stability: theoretical approaches and empirical analysis]. *Naukovyi zhurnal "Svit finansiv" – World of Finance Scientific Journal*. vol. 1. pp. 7–15.
2. Natsionalnyi bank Ukrainy [National Bank of Ukraine]. Available at: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/nbu-zafiksuvav-ofitsiyiniy-kurs-grivni-do-dolara-ssha-na-novomu-rivni-ta-vjiv-nizku-dodatkovih-zahodiv-dlya-zbalansuvannya-valyutnogo-rin-ku-ta-pidtrimannya-stiykosti-ekonomiki-v-umovah-viyini>
3. Zakhzhay K. (2018) Macrobudget statistics as a financial regulation instrument under the conditions of decentralization, Modernization of Public Finance: Current Issue and Challenges: Collection of Scientific Papers. K.: Agrar Media. pp. 11–12.
4. Vysotska I. (2012) Problemy zabezpechennia stabilnosti ta stiykosti finansovoi systemy Ukrainy [Problems of ensuring the stability and stability of the financial system of Ukraine]. *Naukovyi visnyk Lvivskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav – Scientific Bulletin of the Lviv State University of Internal Affairs. Serii ekonomichna*, vol. 2, pp. 30–38.
5. NBU pidvyshchyv stavku do 25% [NBU raised the interest rate to 25%]. Available at: <https://www.epravda.com.ua/publications/2022/06/2/687760/>
6. Zakhzhay K., Zham O. (2019) Osnovni pryntsyipy i priorytety makrofinansovoi stabilizatsii v konteksti ekonomichnoho rozvytku derzhavy [Basic principles and priorities of macro-financial stabilization in the context of the economic development of the state]. *Investytsii: praktyka ta dosvid – Investments: Practice and Experience*. Available at: http://www.investplan.com.ua/pdf/9_2019/8.pdf
7. Kabinet Ministriv Ukrainy [Cabinet of Ministers of Ukraine]. Available at: <https://www.kmu.gov.ua/news/minfin-niderlandi-nadadut-ukray-ini-kredit-na-sumu-do-200-mln-yevro-na-pilgovih-umovah>
8. Oparin V. (2005) *Finansova sistema Ukrainy (teoretyko-metodolohichni aspekty): monohrafiya* [Ukraine's financial system (theoretical and methodological aspects): monograph]. pp. 240. (in Ukrainian)
9. Khlivnyi V., Rudyk N. (2013) Osnovy rozrobky systemy makrofinansovykh indykatoriv [Fundamentals of the development of a system of macrofinancial indicators]. *Rynok tsinnykh paperiv – Securities Market*. vol. 7–8. pp. 33–34.
10. Makrofinansova stabilnist, potreby ZSU ta pidtrymka liudei [Macro-financial stability, needs of the Armed Forces and support of people]. Available at: https://lb.ua/econom-ics/2022/08/08/525648_makrofinansova_stabilnist.html
11. Mizhnarodnyi valiutnyi fond [International Monetary Fund]. Available at: <https://www.imf.org/ru/Home>
12. Sybiryanska Y., Syvulska N., and Zakhzhay K. (2018) Makrofinansoty analiz: zbirnyk analytych-nykh zavdan ta keysiv [Macrofinance analysis: collection of analytical tasks and case studies]. Kyiv, p. 107. (in Ukrainian)
13. Suschenko O. (2013) Sutnist, printsypy ta priorytety makrofinansovoi stabilizatsyyi Ukrainy [The essence, principles and priorities of the macrofinancial stabilization of Ukraine]. *Finansy Ukrainy – Finance of Ukraine*, vol. 1, p. 75.

Стаття надійшла: 02.05.2026

Стаття прийнята: 27.05.2026

Стаття опублікована: 06.07.2026